İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ BİLGİLENDİRME

Gökhan BERKER/ Makine Müh.

MMO İSİG Komisyonu Üyesi

İş Güvenliği Uzmanı (A)

6331 Sayılı
İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası

Amaç

- İş sağlığı ve güvenliği risklerini azaltmayı veya ortadan kaldırmayı sağlamak,
- Performansı sürekli iyileştirmek,
- işveren ve çalışanların; görev, yetki, sorumluluk, hak ve yükümlülüklerini düzenlemektir.
- R.G.30.06.2012

Neden İş Güvenliği?

- ✓ Önce insan hayatı
- ✓ Yasal sorumluluk
- ✓ Sosyal sorumluluk

Neden İş Güvenliği ?

ILO' nun 161 SAYILI SÖZLEŞMESİNE GÖRE;

1. İşle ilgili en uygun fiziksel ve zihinsel sağlık koşullarını karşılayacak düzeyde, güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamı oluşturmak ve bunu sürdürmek için gereksinimler,
2. İşin; işçilerin fiziksel ve zihinsel sağlık durumlarını dikkate alacak şekilde, onların yeteneklerine uygun biçimde uyarlanması,

   DİKKATE ALINMALIDIR!

- **ILO Kabul Tarihi:** 7 Haziran 1985
- **Kanun Tarih ve Sayısı:** 07.01.2004 / 5039
- **R.G.** 13.01.2004

4857 sayılı İŞ KANUNU

10 Haziran 2003 RG

77 – 89 maddeler
İş Sağlığı ve Güvenliği

1475 sayılı İŞ KANUNU

1Eylül 1971 RG

İş Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü

BKK 4.12.1973

REV 12.01.2005

Tanımlar

- **İşveren:** Çalışan istihdam eden gerçek veya tüzel kişi yahut tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşları,
- İşveren adına hareket eden, işin ve işyerinin yönetiminde görev alan <u>işveren vekilleri</u>, bu Kanunun uygulanması bakımından işveren sayılır.

Tanımlar

- **İşyeri:** Mal veya hizmet üretmek amacıyla maddi olan ve olmayan unsurlar ile çalışanın birlikte örgütlendiği, işverenin işyerinde ürettiği mal veya hizmet ile nitelik yönünden bağlılığı bulunan ve aynı yönetim altında örgütlenen işyerine bağlı yerler ile dinlenme, çocuk emzirme, yemek, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden ve mesleki eğitim yerleri ve avlu gibi diğer eklentiler ve araçları da içeren organizasyonu,

Tanımlar

- **İş Güvenliği Uzmanı:** İş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş, iş güvenliği uzmanlığı belgesine sahip mühendis, mimar veya teknik elemanı,

- **Teknik Eleman:** Teknik öğretmen, fizikçi ve kimyager unvanına sahip olanlar ile üniversitelerin iş sağlığı ve güvenliği programı mezunlarını,

Tanımlar

- **Destek Elemanı:** Asli görevinin yanında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda özel olarak görevlendirilmiş uygun donanım ve yeterli eğitime sahip kişiyi,

Tanımlar

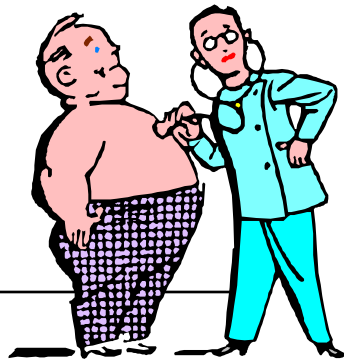

- **İşyeri Hekimi:** İş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş, işyeri hekimliği belgesine sahip hekimi,

- **İşyeri Hemşiresi:** 25/02/1954 tarihli ve 6283 sayılı Hemşirelik Kanununa göre hemşirelik mesleğini icra etmeye yetkili, iş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş işyeri hemşireliği belgesine sahip hemşire/sağlık memurunu,

Tanımlar

- **İş Kazası:** İşyerinde veya işin yürütümü nedeniyle meydana gelen, ölüme sebebiyet veren veya vücut bütünlüğünü ruhen ya da bedenen özre uğratan olayı,

- **Meslek Hastalığı:** Mesleki risklere maruziyet sonucu ortaya çıkan hastalığı,

Tanımlar

- **Tehlike:** İnsanların yaralanması, hastalanması veya bunların birlikte gerçekleşmesine sebep olabilecek kaynak veya durum

- **Tehlike Sınıfı:** İş sağlığı ve güvenliği açısından, yapılan işin özelliği, işin her safhasında kullanılan veya ortaya çıkan maddeler, iş ekipmanı, üretim yöntem ve şekilleri, çalışma ortam ve şartları ile ilgili diğer hususlar dikkate alınarak işyeri için belirlenen tehlike grubunu,

Tanımlar

- **Risk:** Tehlikeli bir olayın meydana gelme olasılığı ile sonuçlarının bileşimi.

- **Risk Değerlendirmesi:** Tehlikelerden oluşan risklerin kabul edilebilir olup olmadığı ve işlem kontrollerinin yeterli olup olmadığına karar vermek için yapılan değerlendirme süreci.

Tanımlar

- **Önleme:** İşyerinde yürütülen işlerin bütün safhalarında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili riskleri ortadan kaldırmak veya azaltmak için planlanan ve alınan tedbirlerin tümünü ifade eder.

İşverenin Yükümlülüğü

Çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamak için <u>işveren;</u>

- Mesleki risklerin önlenmesi,
- Eğitim ve bilgi verilmesi dahil her türlü tedbirlerin alınması,
- Organizasyonun yapılması,
- Gerekli araç ve gereçlerin sağlanması,
- Sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve
- Mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapar.

İşverenin Yükümlülüğü

- İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izler, denetler, uygunsuzlukların giderilmesini sağlar.
- Risk değerlendirmesi yapar veya yaptırır.
- Çalışana görev verirken, çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden işe uygunluğu göz önüne alınır.
- Yeterli bilgi ve talimat verilenler dışındaki çalışanların hayati ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri alır.

İşverenin Yükümlülüğü

- İşyeri dışındaki uzman kişi ve kuruluşlardan hizmet alınması, işverenin sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.
- Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği alanındaki yükümlülükleri, işverenin sorumluluklarını etkilemez.
- İşveren, iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin maliyetini çalışanlara yansıtamaz.

Risklerden Korunma Önlemleri

- Risklerden kaçınmak.
- Kaçınılması mümkün olmayan riskleri analiz etmek.
- Risklerle kaynağında mücadele etmek.
- İşin kişilere uygun hale getirilmesi
- Tekdüze çalışma ve üretim temposunun sağlık ve güvenliğe olumsuz etkilerini önlemek, önlenemiyor ise en aza indirmek.

Risklerden Korunma Önlemleri

- Teknik gelişmelere uyum sağlamak.
- Tehlikeli olanı, tehlikesiz veya daha az tehlikeli olanla değiştirmek.
- Toplu korunma tedbirlerine, kişisel korunma tedbirlerine göre öncelik vermek.
- Çalışanlara uygun talimatlar vermek.

İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri

İŞVEREN

- Çalışanları arasından iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personeli görevlendirir.
- Çalışanları arasında belirlenen niteliklere sahip personel bulunmaması halinde, bu hizmetin tamamını veya bir kısmını hizmet alarak yerine getirebilir.

İşyeri Hekimleri/İş Güvenliği Uzmanları

- İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının hak ve yetkileri, görevlerini yerine getirmeleri nedeniyle kısıtlanamaz. Bu kişiler, görevlerini mesleğin gerektirdiği etik ilkeler ve mesleki bağımsızlık içerisinde yürütür.

- Görevlendirildikleri işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili alınması gereken tedbirleri işverene yazılı olarak bildirir.

İşyeri Hekimleri/İş Güvenliği Uzmanları

- İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanları, ihmallerinden dolayı, hizmet sundukları işverene karşı sorumludur.

- Çalışanın ölümü veya maluliyetiyle sonuçlanacak iş kazası veya meslek hastalığının meydana gelmesinde ihmali tespit edilen işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanının yetki belgesi askıya alınır.

İşyeri Hekimleri/İş Güvenliği Uzmanları

- İşyeri Hekimi çalışma süresi
- Çalışan X **4** dakika/ay
- Çalışan X **6** dakika/ay
- Çalışan X **8** dakika/ay

- İş Güvenliği Uzmanı çalışma süresi
- Çalışan X **6** dakika/ay
- Çalışan X **8** dakika/ay
- Çalışan X **12** dakika/ay

Diğer Sağlık Personeli

- Çalışan X **6** dakika/ay
- Çalışan X **9** dakika/ay
- Çalışan X **12** dakika/ay

- Çalışan sayısı 10 dan az olan
  Az Tehlikeli ve Tehlikeli
- Çalışan X **35** dakika/yıl

Tehlike Sınıflarının Belirlenmesi

- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 83 üncü maddesine göre belirlenen kısa vadeli sigorta kolları prim tarifesi de dikkate alınarak, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürünün Başkanlığında ilgili taraflarca oluşturulan komisyonun görüşleri doğrultusunda Bakanlıkça çıkarılacak tebliğ ile tespit edilir.
- İşyeri tehlike sınıflarının tespitinde, o iş yerinde yapılan asıl iş dikkate alınır.

Risk Değerlendirme, Kontrol, Ölçüm ve Araştırma

İŞVEREN

- İş sağlığı ve güvenliği yönünden risk değerlendirmesi yapmak ve yaptırmakla yükümlüdür.
- **Az Tehlikeli sınıf 6 yılda bir**
- **Tehlikeli sınıf 4 yılda bir**
- **Çok Tehlikeli sınıf 2 yılda bir**

Risk Değerlendirme, Kontrol, Ölçüm ve Araştırma

Risk değerlendirmesi yapılırken aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

- Belirli risklerden etkilenecek çalışanların durumu.
- Kullanılacak iş ekipmanı ile kimyasal madde ve müstahzarların seçimi.
- İşyerinin tertip ve düzeni.

Risk Değerlendirme, Kontrol, Ölçüm ve Araştırma

- İşveren, risk değerlendirmesi sonucu alınacak iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri ile kullanılması gereken koruyucu donanım veya ekipmanı belirler.
- İşveren, iş sağlığı ve güvenliği yönünden çalışma ortamına ve çalışanların bu ortamda maruz kaldığı risklerin belirlenmesine yönelik gerekli kontrol, **ölçüm**, inceleme ve araştırmaların yapılmasını sağlar.

ACİL DURUM PLANI

Yangınla Mücadele ve İlk Yardım

İŞVEREN

- Acil durumların olumsuz etkilerinden korunmak üzere gerekli ölçüm ve değerlendirmeleri yapar, acil durum planlarını hazırlar.

ACİL DURUM PLANI

Yangınla Mücadele ve İlk Yardım

İŞVEREN

- Önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda uygun donanıma sahip ve bu konularda eğitimli yeterli sayıda kişiyi görevlendirir,
- 30/40/50 de bir Destek Elemanı
- 20/10 İlk Yardımcı

ACİL DURUM PLANI

Yangınla Mücadele ve İlk Yardım

İŞVEREN

- Araç ve gereçleri sağlayarak eğitim ve tatbikatları yaptırır,

  (Yılda en az bir defa)
- Ekiplerin her zaman hazır bulunmasını sağlar.

Çalışmaktan Kaçınma Hakkı

- Ciddi ve yakın tehlike ile karşı karşıya kalan çalışanlar kurula, kurulun bulunmadığı işyerlerinde ise işverene başvurarak durumun tespit edilmesini ve gerekli tedbirlerin alınmasına karar verilmesini talep edebilir.

İş Kazası/Meslek Hastalıklarının Kayıt ve Bildirimi

İŞVEREN;

- Bütün iş kazalarının ve meslek hastalıklarının kaydını tutar, gerekli incelemeleri yaparak bunlar ile ilgili raporları düzenler.

İş Kazası/Meslek Hastalıklarının Kayıt ve Bildirimi

İŞVEREN;

Aşağıdaki hallerde belirtilen sürede Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirimde bulunur:

- İş kazalarını kazadan sonraki üç iş günü içinde
- Sağlık hizmeti sunucuları veya işyeri hekimi tarafından kendisine bildirilen meslek hastalıklarını, öğrendiği tarihten itibaren üç iş günü içinde.

Sağlık Gözetimi

İŞVEREN

- Çalışanların işyerinde maruz kalacakları sağlık ve güvenlik risklerini dikkate alarak sağlık gözetimine tabi tutulmalarını sağlar.
- ✓ İşe girişlerinde
- ✓ İş değişikliğinde
- ✓ İş kazası, meslek hastalığı nedeniyle işten uzaklaşmalarından sonra işe dönüşlerinde talep etmeleri halinde
- ✓ İşin devamı sürecince, çalışanın ve işin niteliği ile işyerinin tehlike sınıfına göre Bakanlıkça belirlenen düzenli aralıklarla.
- ✓ **Az Tehlikeli sınıf 5 yılda bir**
- ✓ **Tehlikeli sınıf 3 yılda bir**
- ✓ **Çok Tehlikeli sınıf yılda bir**

Sağlık Gözetimi

Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde çalışacaklar, yapacakları işe uygun olduklarını belirten sağlık raporu olmadan işe başlatılamaz.

Bu kanun kapsamında alınması gereken sağlık raporları, işyeri sağlık ve güvenlik biriminde veya hizmet alınan ortak sağlık ve güvenlik biriminde görevli olan işyeri hekiminden alınır.

Raporlara itirazlar Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen hakem hastanelere yapılır, verilen kararlar kesindir.

Çalışanlar için, 4857 sayılı Kanun ve diğer mevzuat gereği daha önce alınmış bulunan periyodik sağlık raporları süresi bitinceye kadar geçerlidir.

Sağlık Gözetimi

- Sağlık gözetiminden doğan maliyet ve bu gözetimden kaynaklı her türlü ek maliyet işverence karşılanır, çalışana yansıtılamaz.

- Sağlık muayenesi yaptırılan çalışanın özel hayatı ve itibarının korunması açısından sağlık bilgileri gizli tutulur.

Çalışanların Bilgilendirilmesi

- İşyerinde karşılaşabilecek sağlık ve güvenlik riskleri, koruyucu ve önleyici tedbirler.
- Kendileri ile ilgili yasal hak ve sorumluluklar
- İlk yardım, olağan dışı durumlar, afetler ve yangınla mücadele ve tahliye işleri konusunda görevlendirilen kişiler.

Çalışanların Bilgilendirilmesi

İŞVEREN;

- Risk değerlendirmesi,
- İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili koruyucu ve önleyici tedbirler,
- Ölçüm, Analiz, Teknik kontrol,
- Kayıtlar, Raporlar,
- Teftişten elde edilen bilgilere,

destek elemanları ile çalışan temsilcilerinin ulaşmasını sağlar.

*

Çalışanların Eğitimi

İŞVEREN çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerini almasını sağlar.

Bu eğitim özellikle aşağıdaki durumlarda verilir:

- İşe başlamadan önce,
- Çalışma yeri veya iş değişikliğinde,
- İş ekipmanlarının değişmesi halinde,
- Yeni teknoloji uygulanması halinde

Eğitimler değişen ve ortaya çıkan yeni risklere uygun olarak yenilenir, gerektiğinde ve düzenli aralıklarla tekrarlanır.

Çalışanların Eğitimi

- Çalışan temsilcileri özel olarak eğitilir.
- Mesleki eğitim alma zorunluluğu bulunan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde, yapacağı işle ilgili mesleki eğitim aldığını belgeleyemeyenler çalıştırılamaz.
- **Çok Tehlikeli 16 saat/yıl – yılda bir**
- **Tehlikeli 12 saat/yıl – 2 yılda bir**
- **Az Tehlikeli 8 saat/yıl – 3 yılda bir**

Çalışanların Görüşlerinin Alınması ve Katılımlarının Sağlanması

İŞVEREN,

Görüş alma ve katılımın sağlanması konusunda, çalışanlara veya iki ve daha fazla çalışan temsilcisinin bulunduğu işyerlerinde varsa işyeri yetkili sendika temsilcilerine yoksa çalışan temsilcilerine aşağıdaki imkanları sağlar:

- İSG ile ilgili konularda görüşlerinin alınması, teklif getirme hakkının tanınması ve bu konulardaki görüşmelerde yer alma ve katılımlarının sağlanması.
- Yeni teknolojilerin uygulanması, seçilecek iş ekipmanı, çalışma ortamı ve şartlarının sağlık ve güvenliğine etkisi konusunda görüşlerinin alınması.

Çalışanların Görüşlerinin Alınması ve Katılımlarının Sağlanması

Risk değerlendirmesi yapılarak, alınması gereken koruyucu ve önleyici tedbirlerin ve kullanılması gereken koruyucu donanım ve ekipmanın belirlenmesi.

- Sağlık ve güvenlik risklerinin önlenmesi ve koruyucu hizmetlerinin yürütülmesi.
- Çalışanların bilgilendirilmesi.
- Çalışanlara verilecek eğitimin planlanması.

Çalışanların Yükümlülükleri

ÇALIŞANLAR;

- İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili aldıkları eğitim ve işverenin bu konudaki talimatları doğrultusunda, kendilerinin ve hareketlerinden veya yaptıkları işten etkilenen diğer çalışanların sağlık ve güvenliklerini tehlikeye düşürmemekle yükümlüdür.

Çalışanların Yükümlülükleri

Çalışanların işveren tarafından verilen eğitim ve talimatlar doğrultusunda **yükümlülükleri** şunlardır:

- İşyerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tehlikeli madde, taşıma ekipmanı ve diğer üretim araçlarını kurallara uygun şekilde kullanmak, bunların güvenlik donanımlarını doğru olarak kullanmak, keyfi olarak çıkarmamak ve değiştirmemek.
- Kendilerine sağlanan kişisel koruyucu donanımı doğru kullanmak ve korumak.

Çalışan Temsilcisi

İŞVEREN;

İşyerinin değişik bölümlerindeki riskler ve çalışan sayılarını göz önünde bulundurarak dengeli dağılıma özen göstermek kaydıyla, çalışanlar arasında yapılacak seçim veya seçimle belirlenemediği durumda atama yoluyla, aşağıda belirtilen sayılarda çalışan temsilcisini görevlendirir:

- **2-50** arasında çalışanı bulunan işyerlerinde 1,
- **51-100** arasında çalışanı bulunan işyerlerinde 2,
- **101-500** arasında çalışanı bulunan işyerlerinde 3,
- **501-1000** arasında çalışanı bulunan işyerlerinde 4,
- **1001-2000** arasında çalışanı bulunan işyerlerinde 5,
- **2001 ve üzeri** çalışanı bulunan işyerlerinde 6.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu

Elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu ve altı aydan fazla süren sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde işveren,

- İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalarda bulunmak üzere kurul oluşturur.

İşveren, İSG mevzuatına uygun kurul kararlarını uygular.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu

- Aynı çalışma alanında birden fazla işverenin bulunması ve bu işverenlerce birden fazla kurulun oluşturulması halinde işverenler, birbirlerinin çalışmalarını etkileyebilecek kurul kararları hakkında diğer işverenleri bilgilendirir.

Teftiş İnceleme

- Bu kanun hükümlerinin uygulanmasının izlenmesi ve teftişi, iş sağlığı ve güvenliği yönünden teftiş yapmaya yetkili Bakanlık iş müfettişlerince yapılır.
- Kontrol ve denetimin usul ve esasları Bakanlıkça düzenlenir.

İşin Durdurulması

- İşyerindeki bina ve eklentilerde,
- Çalışma yöntem ve şekillerinde,
- İş ekipmanlarında çalışanlar için hayati tehlike oluşturan bir husus tespit edildiğinde;

bu tehlike giderilinceye kadar, hayati tehlikenin niteliği ve bu tehlikeden doğabilecek riskin etkileyebileceği alan ile çalışanlar dikkate alınarak, işyerinin bir bölümünde veya tamamında iş durdurulur.

-

İşin Durdurulması

- İş sağlığı ve güvenliği bakımından teftişe yetkili üç iş müfettişinden oluşan heyet, iş sağlığı ve güvenliği bakımından teftişe yetkili iş müfettişinin tespiti üzerine gerekli incelemeleri yaparak, tespit tarihinden itibaren iki gün içerisinde işin durdurulmasına karar verebilir.
- Ancak tespit edilen hususun acil müdahaleyi gerektirmesi halinde; tespiti yapan iş müfettişi, heyet tarafından karar alınıncaya kadar geçerli olmak kaydıyla işi durdurur.

Güvenlik Raporu veya Büyük Kaza Önleme Politika Belgesi

- İşletmeye başlanmadan önce, büyük endüstriyel kaza oluşabilecek işyerleri için, işyerlerinin büyüklüğüne göre büyük kaza önleme politika belgesi veya güvenlik raporu işveren tarafından hazırlanır.
- Güvenlik raporu hazırlama yükümlülüğü bulunan işveren, hazırladıkları güvenlik raporlarının içerik ve yeterlilikleri Bakanlıkça incelenmesini müteakip işyerlerini işletmeye açabilir.

Yönetmelikler

İlgili Bakanlıkların görüşleri alınarak yönetmelikler düzenlenir.

Yayın Zorunluluğu

- Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu ile ulusal, bölgesel ve yerel yayın yapan özel televizyon kuruluşları ve radyolar; ayda en az altmış dakika iş sağlığı ve güvenliği, çalışma hayatında kayıt dışılığın önlenmesi, sosyal güvenlik, işçi ve işveren ilişkileri konularında uyarıcı ve eğitici mahiyette yayınlar yapmak zorundadır.

Ekranlı Araçlarla Çalışmalarda Sağlık Ve Güvenlik Önlemleri

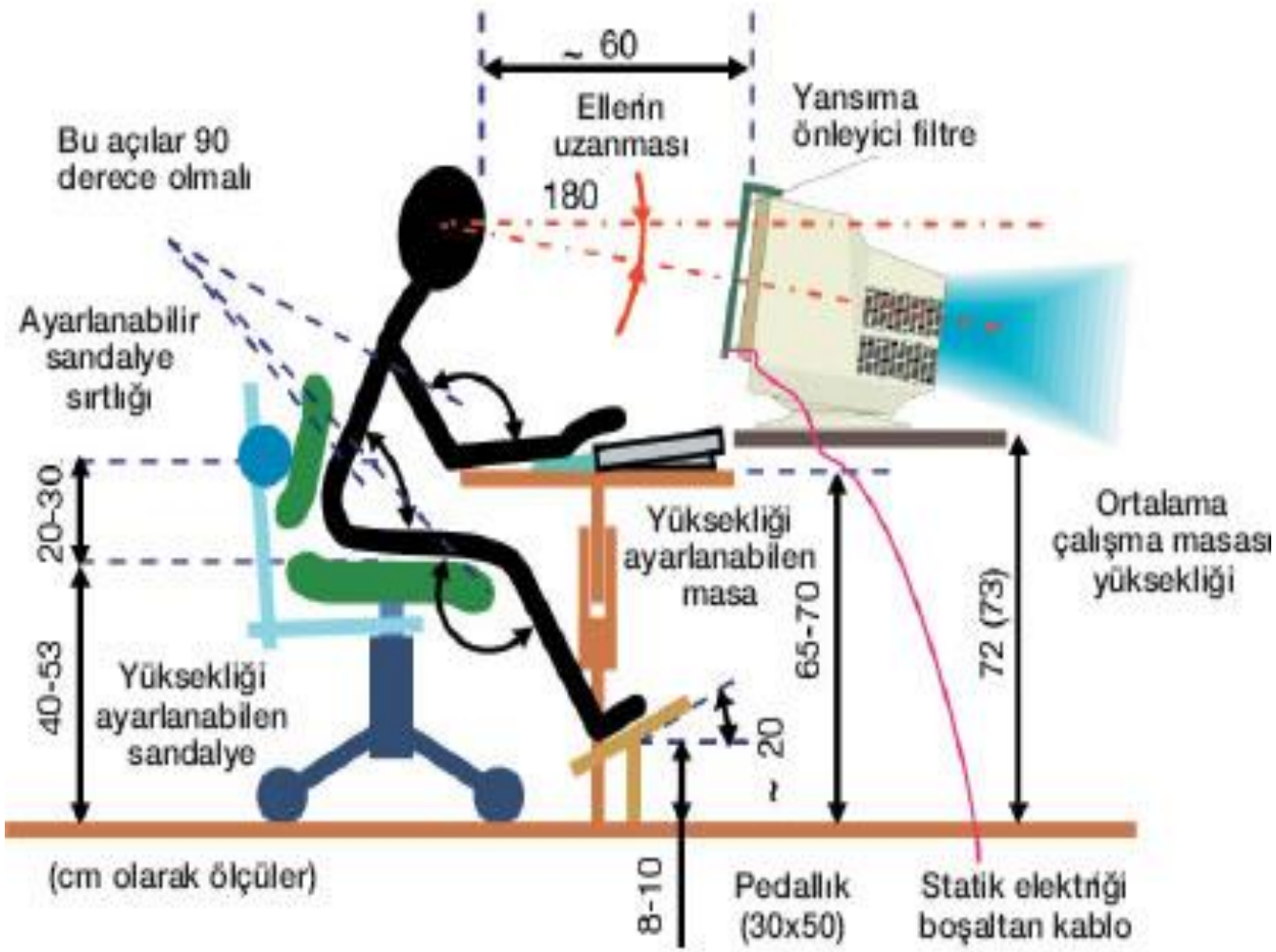

Gürültü

Riskler başka türlü engellenemiyorsa işveren, işçilere kişisel koruyucu donanımlar vermek zorundadır.

- Gürültü maruziyet düzeyi en düşük maruziyet etkin değerlerini (80 dB (A)) aştığında işveren kulak koruyucuları sağlayarak kullanıma hazır halde tutacaktır.
- Gürültü maruziyet düzeyi en yüksek maruziyet etkin değerine (85 dB) ulaştığında işçiler bu donanımları kullanacaklardır.
- İşveren bu donanımların etkinliğini ve kullanımını sürekli denetleyecektir.

Titreşim

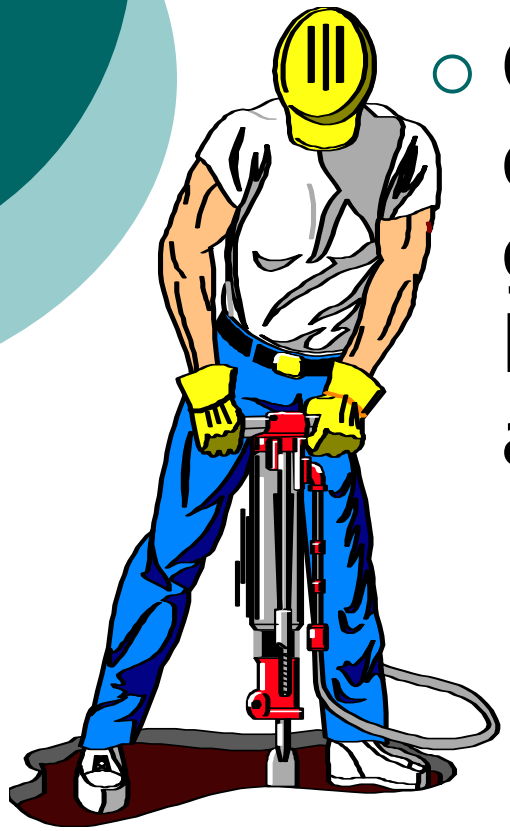

- Çalışanların mekanik titreşimden dolayı ortaya çıkabilecek sağlık ve güvenlik risklerinden korunmalarını sağlamak için alınması gereken tedbirleri içerir.

Termal Konfor Koşulları

Çalışanların; Isı, Nem ve Hava Akımı gibi iklim şartları açısından gerek beden ve gerekse zihin faaliyetlerini sürdürürken belirli bir rahatlık içinde bulunmalarını ifade eder.

Çalışma Ortamında Termal Konfor Şartları

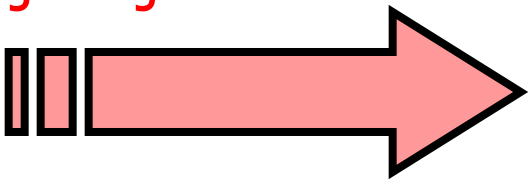

Isı

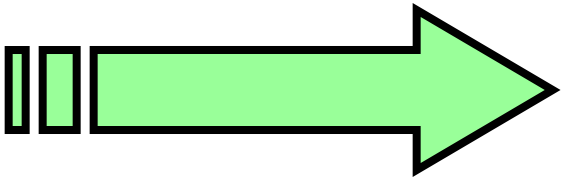

Nem

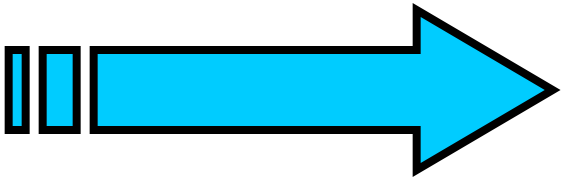

Hava akımı

Aydınlatma

- Göz kamaşması
- Parlayıcı ve Patlayıcı ortamlarda flüoresan ampul kullanmak
- Ergonomik standartlara uygun aydınlatma yapmamak
- Çok güçlü veya zayıf aydınlatma

Elektrik Tehlikeleri

Elektrik Öldürebilir.

25 V AC veya 60 V DC gerilimin üzeri ölümcül kazalara neden olabilir.

Güvenlik Ve Sağlık İşaretleri

Kırmızı	Yasaklayıcı	
Sarı	Uyarı / İkaz	
Mavi	Zorunlu	
Yeşil	Emniyetli Durum	
Kırmızı	Yangın	

Sağlık ve Güvenlik İşaretleri

Yasaklayıcı İşaretler

Sigara İçilmez

Su İçilmez

Ateş Yakılmaz

Girilmez

Uyarı İşaretleri

Tutuşabilir

Patlayabilir

Ölüm Tehlikesi

Emredici İşaretler

Gözlük Kullan

Baret Giy

Eldiven Kullan

Sağlık ve Güvenlik İşaretleri

Acil Kaçış ve İlkyardım İşaretleri

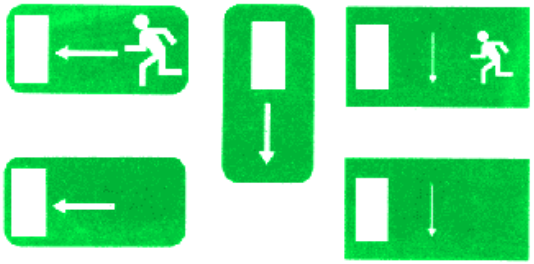

Yangınla Mücadele İşaretleri

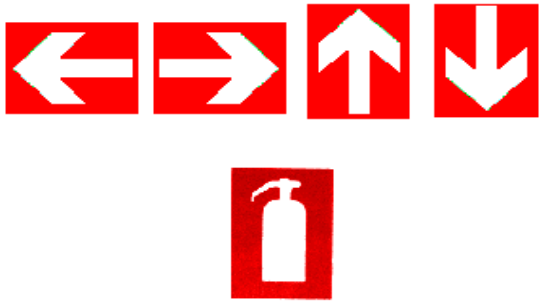

Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Çalışanların Korunması

- Çalışanların, işyerlerinde oluşabilecek patlayıcı ortamların tehlikelerinden korunması amacıyla alınacak tedbirleri belirler.

Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Çalışanların Korunması

Patlayıcı ortam nedir?

- Yanıcı maddelerin gaz, buhar, sis ve tozlarının atmosferik şartlar altında hava ile oluşturduğu ve herhangi bir tutuşturucu kaynakla temasında tümüyle yanabilen karışım olarak tanımlanır.
- Çalışanların sağlık ve güvenliğini korumak için özel önlem alınmasını gerektirecek miktarda patlayıcı karışım oluşabilecek yerler tehlikeli kabul edilecektir.

Kanserojen Ve Mutajen Maddelerle Çalışmalarda Sağlık Ve Güvenlik Önlemleri

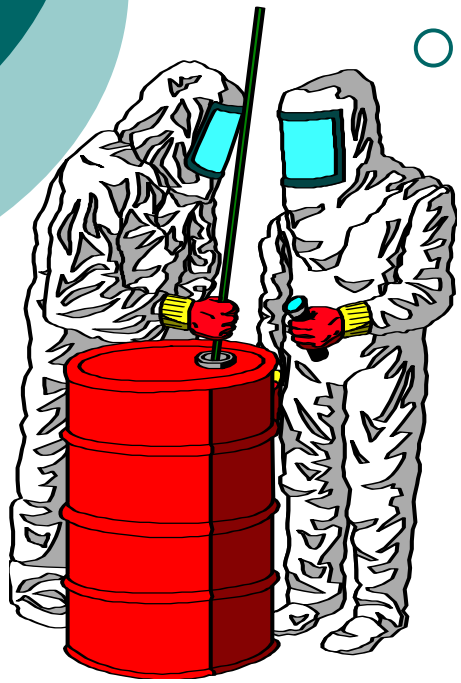

- Çalışanların kanserojen ve mutajen maddelere temasından dolayı ortaya çıkabilecek risklerden korunması için gerekli sağlık ve güvenlik önlemlerini belirler.

Kanserojen Ve Mutajen Maddelerle Çalışmalarda Sağlık Ve Güvenlik Önlemleri

- Neler kapsam dışı?
  - Radyasyona maruziyetin söz konusu olduğu çalışmalarda bu yönetmelik kapsam dışıdır.
- Tanımlar
  - <u>Kanserojen madde</u>

    Solunduğunda, ağız yoluyla alındığında, deriye nüfuz ettiğinde kanser oluşumuna neden olan veya kanser oluşumunu hızlandıran maddelerdir.

Kanserojen Ve Mutajen Maddelerle Çalışmalarda Sağlık Ve Güvenlik Önlemleri

- Tanımlar
  - <u>Mutajen madde</u>

    Solunduğunda, ağız yoluyla alındığında, deriye nüfuz ettiğinde kalıtımsal genetik hasarlara yol açabilen veya bu etkinin oluşumunu hızlandıran maddelerdir.

Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık Ve Güvenlik Önlemleri

- İşyerlerinde bulunan kimyasal maddelerin, verebilecekleri zararlardan çalışanları korumak için alınacak asgari tedbirleri içerir.

Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık Ve Güvenlik Önlemleri

- Tanımlar
  - Kimyasal madde : Doğal halde bulunan veya üretilen veya herhangi bir işlem sırasında veya atık olarak ortaya çıkan veya kazara oluşan her türlü element, bileşik veya karışımlardır.

Elle Taşıma İşleri

- Elle yapılan taşıma işlerinde, çalışanlar için sağlık ve güvenlik açısından oluşabilecek risklerin, özellikle sırt ve bel yaralanmalarının engellenmesi için alınacak tedbirleri belirler.

Kaldırma Teknikleri

Doğru Kaldırma

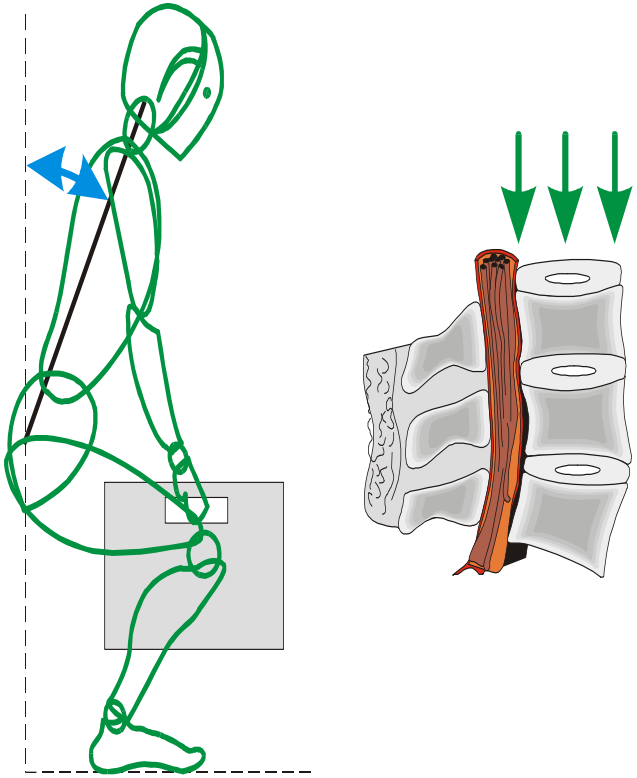

Yanlış Kaldırma

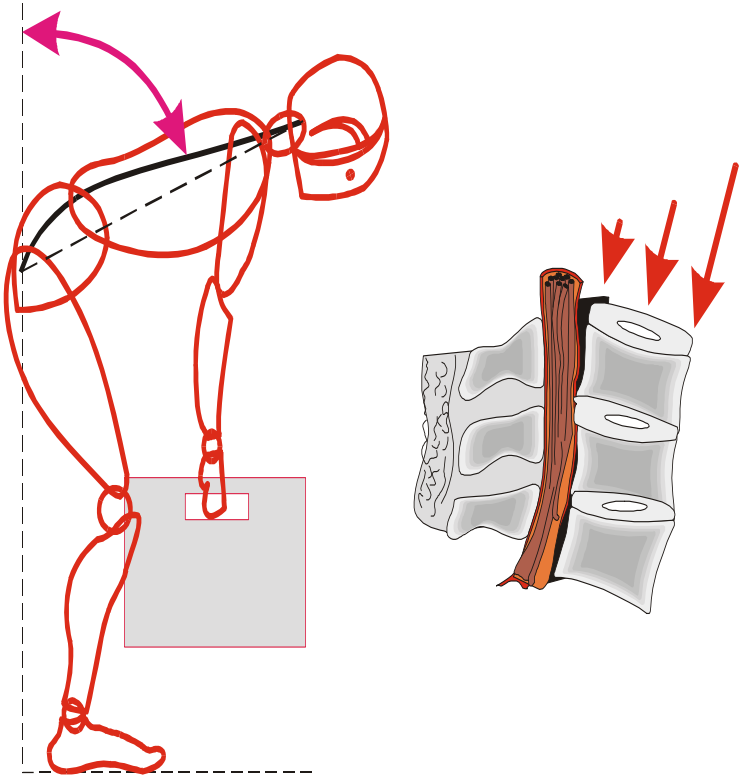

İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık Ve Güvenlik Şartları

- İşyerinde iş araç ve gereçlerinin kullanımı ile ilgili sağlık ve güvenlik yönünden uyulması gereken şartları belirler.

İşyeri Bina Ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık Ve Güvenlik Önlemleri

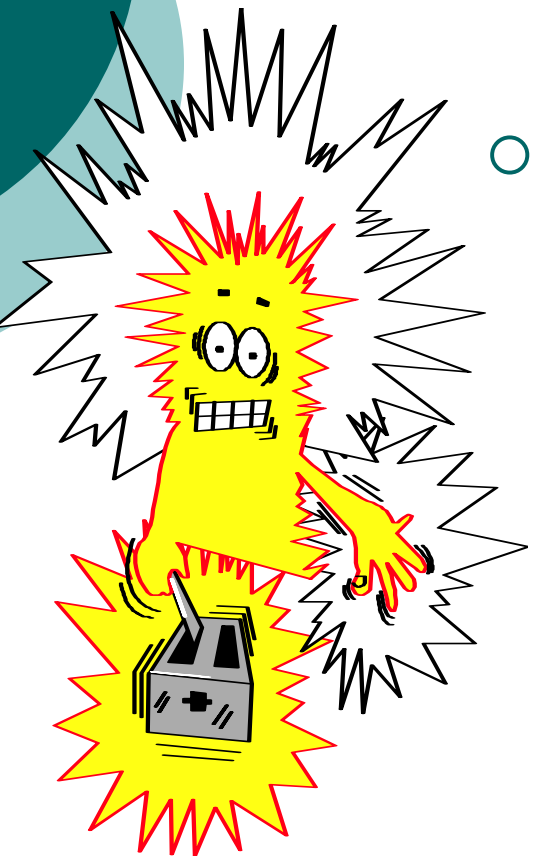

- İşyeri bina ve eklentilerinde bulunması gereken sağlık ve güvenlik koşullarını belirler.

İşyeri Bina Ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık Ve Güvenlik Önlemleri

Asgari şartlar

- Binaların yapısı ve dayanıklılığı
- Acil çıkış yolları ve kapıları
- Yangınla mücadele
- Elektrik sistemi
- Kapalı işyerlerinin havalandırılması
- Ortam sıcaklığı
- Aydınlatma
- İşyeri tabanı, duvarları, tavanı ve çatısı
- Pencereler
- Kapılar ve girişler
- Ulaşım yolları – tehlikeli alanlar

Temizlik Ve Düzen

- İşyeri ortamının belirli bir düzen dahilinde olması, çalışma verimini arttırır.

Temizlik Ve Düzen

Alanları temiz tutun, çöpü uzaklaştırın ve birikmesine izin vermeyin.

Kişisel Koruyucu Donanım Yönetmeliği

İnsan sağlığı ve güvenliğinin korunması amacıyla kullanılan, kişisel koruyucu donanımların imalatı, ithalatı, dağıtımı, piyasaya arzı, hizmete sunumu ve denetimi ile üçüncü şahısların can ve mal güvenliğinin tehlikelere karşı korunmasına ilişkin usul ve esasları içerir.

Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması

- İşyerindeki risklerin önlenmesinde kullanılacak kişisel koruyucuların özellikleri, temini, kullanımı ve diğer hususlara ilişkin kuralları belirler.

Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması

- KKD listesi
  - Baş Koruyucuları
  - Kulak Koruyucuları
  - Göz Ve Yüz Koruyucuları
  - Solunum Sistemi Koruyucuları
  - El Ve Kol Koruyucuları
  - Ayak Ve Bacak Koruyucuları
  - Cilt Koruyucuları
  - Gövde Ve Karın Bölgesi Koruyucuları
  - Vücut Koruyucuları

Çalışanların İş Sağlığı Ve İş Güvenliği Eğitimlerinin Usul Ve Esasları

- İşyerlerinde çalışanların işveren tarafından iş sağlığı ve güvenliği konusunda nasıl eğitileceklerini belirler.

Çalışanların İş Sağlığı Ve İş Güvenliği Eğitimlerinin Usul Ve Esasları

Eğitim Konuları

- Çalışma Mevzuatı
- Çalışanların yasal hak ve sorumlulukları
- Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları
- İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları
- İşyeri Temizlik ve Düzen
- KKD Kullanımı
- Güvenlik ve Sağlık İşaretleri

Çalışanların İş Sağlığı Ve İş Güvenliği Eğitimlerinin Usul Ve Esasları

- Eğitim Konuları
  - Parlama, Patlama
  - Yangın ve Yangından Korunma
  - Ergonomi
  - İlk Yardım
  - Tahliye ve Kurtarma
  - Elektrik Tehlikeleri ve Önlemleri
  - Kimyasal, Fiziksel ve Ergonomik Riskler
  - Termal Konfor Şartları

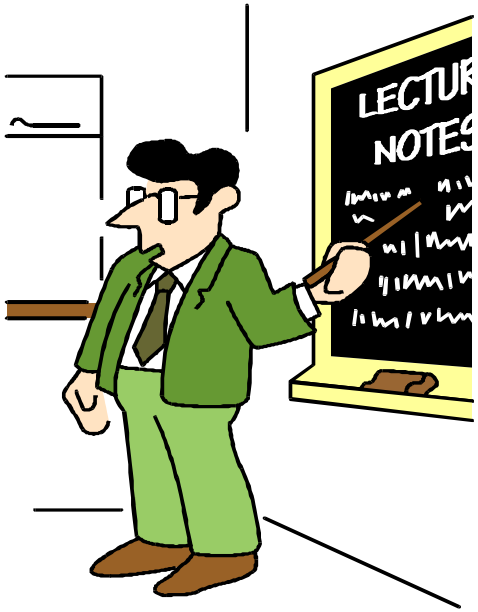

Biyolojik Etkenlere Maruziyet Risklerinin Önlenmesi

İşçilerin biyolojik etkenlere maruziyetten kaynaklanan veya kaynaklanabilecek sağlık ve güvenlik risklerinin önlenmesi ve bu risklerden korunmasına dair esas ve usulleri düzenler.

Biyolojik Etkenlere Maruziyet Risklerinin Önlenmesi

Biyolojik etkenler: Herhangi bir enfeksiyona, alerjiye veya zehirlenmeye neden olabilen, genetik olarak değiştirilmiş olanlar da dahil mikroorganizmaları, hücre kültürlerini ve insan parazitlerini anlatmaktadır.

Yönetmeliklerin Ortak Özellikleri

- Önleme

  Mesleki riskleri önlemek veya azaltmak için iş yerinde planlanmış çalışmalar yapılması
- Risk Değerlendirmesi

İşyerlerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin

  - İşçilere
  - İşyerine
  - Çevreye

Verebileceği zararların ve bunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi.

Yönetmeliklerin Ortak Özellikleri

- Yönetmelikler;
  - İşçilerin bilgilendirilmesi ve eğitimini
  - İşçilere danışılma ve katılımlarının sağlanmasını
  - Yapılan çalışmaların dokümante edilmesi, kayıt altına alınması ve izlenmesini

  zorunlu kılmaktadır.

İşverenin Cezai Sorumluluğu

- Türk Ceza Kanunu Madde 85'e göre Taksirle
  - Bir kişinin ölümüne neden olan kişi;

    2 yıldan 6 yıla kadar hapis
  - Birkaç kişinin ölümüne veya bir kişinin ölümü ile birkaç kişinin yaralanmasına sebebiyet verirse

    2 yıldan 15 yıla kadar hapis

cezasına mahkum olur.

İşverenin Cezai Sorumluluğu

- Türk Ceza Kanunu Madde 89'a göre Taksirle
  - Başkasının vücuduna acı veren veya sağlığının ya da algılama yeteneğinin bozulmasına neden olan kişi;

    3 aydan 1 yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

İş Sağlığı ve Güvenliği

- İşyerinde bizi bekleyen tehlikeler:
  - Kimyasal
  - Fiziksel
  - Biyolojik
  - Fizyolojik
  - Ergonomik

İş Sağlığı ve Güvenliği

Sonuçları:

- İş Kazaları
  - Ölüm
  - Maluliyet
  - Yaralanma
  - Maddi Hasar
- Meslek Hastalıkları

İş Kazaları

ILO değerlendirmesine göre:

- Yılda 250.000.000 iş kazası.
- 335.000 kaza ölümle sonuçlanıyor.
- Bazı ülkelerde raporlama ve kayıt yetersiz olduğundan sayıların daha yüksek olduğu düşünülüyor.

İş Kazası

İNSAN HATASI

- Prosedürlere uyulmaması
- Oryantasyon eksikliği
- Sorumluluk ve yetkilerin net olarak tanımlanmaması
- Güvenlik ve sağlık işaretlerine uyulmaması

PROAKTİF ÖNLEMLER

- İSG Politikası, İSG El Kitabı, İSG Prosedürleri, İSG talimatları vb.
- Risk analizinin yapılması
- Güvenlik tedbirlerinin alınması
- Emniyetsiz hareketlerin gözlenmesi ve analizi
- İş kazalarının nedenlerinin belirlenmesi
- Acil durum planının oluşturulması

PROAKTİF ÖNLEMLER

- Denetimler
- Çalışma saatlerinde düzenlemeler
- Sağlık kontrolleri
- İSG mevzuatı
- Yetki ve sorumlulukların belirlenmesi

REAKTİF ÖNLEMLER

- Acil durumlarda müdahale ekipmanları
- Ambulans hizmetleri
- Yangın söndürme cihazları

LÜTFEN DİKKAT

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ,
ÇALIŞANLARIN,
İŞYERLERİNDE NORMAL SAĞLIKLI HALLERİNİ SÜRDÜREBİLMELERİ İÇİN YÜRÜTÜLMESİ GEREKEN FAALİYETLERİN TÜMÜDÜR.